

Vejledning

SPM-2

Sensory Processing Measure, Second Edition

L. Diane Parham
Cheryl L. Ecker
Heather Kuhaneck
Diana A. Henry
Tara J. Glennon

Dansk udgave

SPM-2

Sensory Processing Measure, Second Edition

SPM-2 Sensory Processing Measure, Second Edition

Vejledning, Dansk udgave.

Af L. Diane Parham, Cheryl L. Ecker, Heather Kuhaneck, Diana A. Henry og Tara J. Glennon

Copyright © 2025 Hogrefe Psykologisk Forlag A/S. Alle rettigheder, herunder til tekst- og datamining (TDM), træning af kunstig intelligens (AI) og lignende teknologier, forbeholdes.

SPM-2 Copyright © 2022 by Western Psychological Services. Developed and published in translation by permission of the publisher, WPS. Not to be reproduced in any form without written permission of WPS, 625 Alaska Avenue, Torrance, California 90503, USA. All rights reserved. Oversat og udgivet med tilladelse fra forlaget, WPS. Må ikke mangfoldiggøres i nogen form uden skriftlig tilladelse fra WPS, 625 Alaska Avenue, Torrance, California 90503, USA. Alle rettigheder forbeholdt.

Oversættelse: Dorte Herholdt Silver

Faglig korrektur: Ingelis Arnsbjerg, autoriseret ergoterapeut

Redaktionel bearbejdning: Malina Terkelsen

Dansk psykometri: Kilian Hasselhorn

Omslagsfoto: Sasiistock /iStockphoto LP

Grafisk opsætning: Nanette Vabø – DesignDimension

Tryk: Frederiksberg Bogtrykkeri A/S

Varenummer: 0569-01

1. udgave, 1. oplag 2025

Hogrefe Psykologisk Forlag A/S er medlem af

Hogrefe Psykologisk Forlag A/S

Kongevejen 155

2830 Virum

Mail: info@hogrefe.dk

Mangfoldiggørelse af indholdet i denne vejledning eller dele heraf er i henhold til gældende dansk lov om ophavsret ikke tilladt uden forudgående skriftlig tilladelse fra Hogrefe Psykologisk Forlag.

Dette forbud gælder såvel tekst som illustrationer og omfatter enhver form for mangfoldiggørelse, det være sig trykning, fotokopiering, lagring på elektroniske medier mv.

SPM-2

Sensory Processing Measure, Second Edition

Vejledning

Dansk udgave

L. Diane Parham

Cheryl L. Ecker

Heather Kuhaneck

Diana A. Henry

Tara J. Glennon

Dansk faglig bearbejdning af Ingelis Arnsbjerg

Indhold

1.	Indledning	11
1.1.	Baggrund	11
1.2.	Spørgeskemaer i SPM-2	12
1.2.1.	Spædbørn og småbørn hjemme og daginstitution (4 til 30 måneder)	12
1.2.2.	Førskolebørn hjemme og daginstitution (2 til 5 år)	13
1.2.3.	Skolebørn hjemme og skole (5 til 12 år)	13
1.2.4.	Unge hjemme, skole og selvrapportering (12 til 21 år)	13
1.2.5.	Voksne observatør og selvrapportering (21 til 87 år)	14
1.3.	Skalaer i SPM-2	14
1.4.	Scorer i SPM-2	15
1.5.	Forbedringer i SPM-2	15
1.6.	Opsummering af den amerikanske standardisering og tekniske karakteristika	16
1.7.	Principper for anvendelse	16
2.	Anvendelse og scoring	19
2.1.	Generel vejledning i anvendelse af SPM-2	19
2.1.1.	Valg af spørgeskemaer	19
2.1.2.	Valg af observatører	20
2.1.3.	Digital anvendelse eller brug af papirskemaer	21
2.1.4.	Klargør materialer og lokaler	21
2.1.5.	Instruktion til observatører der udfylder spørgeskema digitalt	21
2.1.6.	Instruktion til observatører der udfylder trykte spørgeskemaer	22
2.1.7.	Tjek det udfyldte spørgeskema	22

2.1.8.	Uddybende vejledning til observatører	22
2.1.9.	At læse et spørgeskema op for en observatør	22
2.2.	Anvendelsesvejledning til de enkelte aldersintervaller	23
2.2.1.	Spædbørn/småbørn (4-30 måneder)	23
2.2.2.	Førskolebørn (2-5 år)	24
2.2.3.	Skolebørn (5-12 år)	24
2.2.4.	Unge (12-21 år)	25
2.2.5.	Voksne	26
2.3.	Scoring af besvarelser i Hogrefe Testsystem	27
2.3.1.	Håndtering af manglende svar	27
2.3.2.	Scoring	27
2.3.3.	Beregning af råscorer for skalaerne	27
2.4.	Sammenligning af besvarelser	29
2.4.1.	Beregning af sammenligningsscorer mellem skemaer	29
2.5.	Besvarelse og scoring af skolemiljøskemaer	31
3.	Fortolkning	33
3.1.	Sammenfatning af fortolkningsprocessen	33
3.1.1.	Generelle overvejelser	34
3.2.	Former for scorer og fortolkningsområder	35
3.2.1.	Råscorer	35
3.2.2.	Normscorer og fortolkningsområder	35
3.2.3.	Percentilniveauer	36
3.2.4.	Afskæringsværdier	37
3.3.	Fortolkning af skalascorer i SPM-2	37
3.3.1.	Specifikke skalaovervejelser	38
3.3.1.1.	Den visuelle skala (VIS)	38
3.3.1.2.	Den auditive skala (AUD)	39
3.3.1.3.	Den taktile skala (TAK)	39
3.3.1.4.	Skalaen for Smag og lugt (SL)	40
3.3.1.5.	Skalaen for Kropsbevidsthed (KB)	40
3.3.1.6.	Skalaen for Balance og bevægelse (BB)	41
3.3.1.7.	Skalaen for Sensorisk total (ST)	41
3.3.1.8.	Skalaen for Planlægning og idéer (PI)	42
3.3.1.9.	Skalaen for Social deltagelse (SD)	43
3.4.	Afskæringsværdier for skolemiljøskemaer	44
3.4.1.	Skolebørn: Skolemiljøskemaer	45
3.4.1.1.	Billedkunst	45

3.4.1.2.	Musik.....	45
3.4.1.3.	Idræt	45
3.4.1.4.	Frikvarter/SFO.....	46
3.5.	Fortolkning af spørgeskemabesvarelser	46
3.5.1.	Inddragelse af udfordringsområder forbundet med sanseintegration og sensorisk bearbejdning i fortolkningen af svar	46
3.5.2.	Udfordringsområder forbundet med sanseintegration og sensorisk bearbejdning ...	48
3.5.2.1.	Hyper-reaktivitet og hypo-reaktivitet	48
3.5.2.2.	Perception	49
3.5.2.3.	Sensorisk søgende.....	49
3.5.2.4.	Okulær-motorisk og postural kontrol	51
3.5.2.5.	Praksis (ideation og motorisk planlægning)	51
3.6.	Sammenligning af sensorisk funktion på tværs af spørgeskemaer	51
3.6.1.	Sammenligninger ved brug af sammenligningsscorer	51
3.6.1.1.	Spædbørn/småbørn	52
3.6.1.2.	Førskolebørn og Skolebørn	52
3.6.1.3.	Unge.....	53
3.6.1.4.	Voksne.....	53
3.6.1.5.	Gentagen anvendelse af SPM-2	53
3.6.2.	Beregning af SML-scorer	54
3.6.3.	Fortolkningsniveauer	54
3.6.3.1.	Ingen forskel	54
3.6.3.2.	Sandsynlig forskel	55
3.6.3.3.	Klar forskel	55
3.6.3.4.	Generelle fortolkningsovervejelser	55
3.7.	Fortolkende tilgange	57
3.7.1.	Top-down-tilgangen	57
3.7.2.	Bottom-up-tilgangen	58
3.7.3.	Den globale tilgang	58
3.8.	Intervention ved udfordringer med sanseintegration og sensorisk bearbejdning	59
3.8.1.	Intervention baseret på Ayres' teori om sanseintegration	59
3.8.2.	Sensoriske diæter	59
3.8.3.	Sensoriske miljøtilpasninger	60
3.8.4.	Samarbejde, at tale sin egen sag og vejledning af andre	61
3.9.	Diagnoser, der ledsages af udfordringer med sanseintegration og sensorisk bearbejdning	61
3.9.1.	ADHD (Attention Deficit/Hyperactivity Disorder)	62
3.9.2.	Autismespektrumforstyrrelser	62
3.9.3.	Cerebral parese.....	63
3.9.4.	Downs syndrom	63
3.9.5.	OCD (obsessive-compulsive disorder).....	64
3.9.6.	Øvrige psykiske lidelser	64

3.10.	SPM-2 Quick Tips	65
3.11.	Cases.....	66
3.11.1.	Case 1: Otto 11 måneder.....	66
3.11.2.	Case 2: Selma 4 år	67
3.11.3.	Case 3: Sigrid 16 år.....	76
3.11.4.	Case 4: Lars 29 år	77
3.11.5.	Case 5: Thomas 45 år (og hans partner Annie)	79
4.	Udvikling og standardisering af SPM-2 amerikansk original udgave	85
4.1.	Teoretisk baggrund: Ayres' sanseintegrationsteori	85
4.2.	Udviklingen af det integrerede redskab SPM-2	86
4.3.	Amerikanske standardiseringsundersøgelser	87
4.3.1.	Normering af SPM-2	87
4.3.2.	Endelig sammensætning af udsagn	91
4.3.3.	Skolemiljøskemaer	91
4.3.4.	Undersøgelser af bias	91
4.4.	Klinisk validitetsundersøgelse	98
4.5.	Udledning af normscorer	99
4.5.1.	T scorer.....	99
4.5.2.	Sammenligningsscorer.....	100
4.5.3.	Afskæringsværdier for skolemiljøskemaerne.....	100
4.6.	Samlet spansk- og engelsktalende normgruppe.....	100
5.	Psykometriske egenskaber	103
5.1.	Reliabilitet	103
5.1.1.	Intern reliabilitet.....	103
5.1.2.	Test-retest-reliabilitet	104
5.1.3.	Standardmålefejl og konfidensintervaller.....	104
5.1.4.	Inter-rater-reliabilitet	112
5.1.5.	Korrelation mellem skemaer med overlappende aldersinterval	112
5.1.6.	Korrelation mellem forskellige skematyper.....	113
5.1.7.	Ækvivalens mellem online afvikling og trykte spørgeskemaer	114
5.2.	Validitet.....	114
5.2.1.	Indholdsvaliditet.....	114
5.2.2.	Konstruktvaliditet	115
5.2.2.1.	Strukturel validitet.....	115

5.2.2.1.1.	Korrelationer mellem skalaer	115
5.2.2.1.2.	Faktoranalyse	121
5.2.2.2.	Nomologisk validitet	123
5.2.2.2.1.	Ækvivalens med SPM og SPM-P	123
5.2.2.2.2.	Konvergens med redskabet <i>Sensory Profile</i>	126
5.2.2.2.3.	Konvergens med Adaptive Behavior Assessment System, tredje udgave (ABAS-3) ..	130
5.2.3.	Validitetsevidens baseret på kliniske grupper	134
5.2.3.1.	Effektstørrelser i den generelle kliniske population	134
5.2.3.2.	Effektstørrelser af kliniske forstyrrelser	138
5.2.3.3.	Identifikation af sansebearbejdningsforstyrrelser	145
5.2.3.4.	Registrering af forskelle i funktion mellem miljøer og observatører	146
5.3.	Sammenfatning	149
6.	Udvikling og standardisering af den danske SPM-2	151
6.1.	Baggrund for den danske SPM-2	151
6.2.	Udvikling af de danske SPM-2-skemaer	151
6.2.1.	Danske oversættelser	151
6.2.2.	Den danske normeringsundersøgelse	152
6.2.3.	Danske normer og aldersintervaller	152
6.3.	Reliabilitet og validitet af de danske SPM-2-skemaer	153
6.3.1.	Intern reliabilitet og standardmålefejl	153
6.3.2.	Korrelationer mellem forskellige skematyper	156
6.3.3.	Korrelationer mellem skalaer inden for samme SPM-2-skemaer	157
6.3.4.	Faktoranalyser	160
6.4.	Sammenfatning	160
Appendiks A	.....	161
	Udsagn og udfordringsområder forbundet med sanseintegration og sensorisk bearbejdning	161
Referencer	.....	201